DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA FINANSÓW

WARSZAWA, 15 stycznia 1958 **Nr 1** Poz. 1—5

T R E Ś Ć:

1.

INSTRUKCJA Nr KS 16/57
z dnia 22 października 1957 r.
w sprawie wykazywania w finansowej sprawozdawczości statystycznej przedsiębiorstw uspołecznionych na rok 1957 danych o umorzeniu środków trwałych oraz o stratach i zyskach.

Ministerstwo Finansów (Departament Księgowości) w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym wprowadza następujące zmiany w instrukcjach i formularzach sprawozdawczych w zakresie finansowej sprawozdawczości statystycznej przedsiębiorstw uspołecznionych na rok 1957:

1. W rocznych sprawozdaniach finansowych za rok 1957 zarówno jednostkowych jak i zbiorczych, sporządzanych na podstawie wszystkich instrukcji w sprawie finansowej sprawozdawczości statystycznej przedsiębiorstw uspołecznionych, należy w formularzu sprawozdawczym „Bilans" wykazać w danych uzupełniających wartość umorzenia środków trwałych według stanu na dzień 31 grudnia 1957 r.
2. W rocznych zbiorczych sprawozdaniach finansowych za rok 1957, sporządzanych na podstawie wszystkich instrukcji w sprawie finansowej sprawozdawczości statystycznej przedsiębiorstw uspołecznionych, w formularzu sprawozdawczym o stratach i zyskach (bądź w jego odpowiednikach) należy uwidocznić oddzielnie sumę strat i oddzielnie sumę zysków jednostek podległych.

Dyrektor Departamentu Z. Paryziński

2.

INSTRUKCJA Nr KS 18/57
z dnia 13 grudnia 1957 r.
w sprawie wykazania w rocznych sprawozdaniach finansowych wartości sprzedanych środków trwałych.

Ministerstwo Finansów, Departament Księgowości, zawiadamia, że przedsiębiorstwa państwowe, które zgodnie z postanowieniami uchwały Nr 788 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1956 r. w sprawie uprawnień państwowych jednostek organizacyjnych w zakresie rozporządzania zbędnymi maszynami i innymi przedmiotami urządzenia trwałego (Monitor Polski Nr 105 poz. 1205) dokonały sprzedaży środków trwałych, winny wartość środków trwałych sprzedanych w ciągu roku 1957 wykazać w danych uzupełniających do bilansu sporządzonego za rok 1957.

Podstawę do wykazania wartości sprzedanych środków trwałych mają stanowić założone w tym celu wykazy, obejmujące następujące dane o wszystkich sprzedanych środkach trwałych:

1) Nr inwentarzowy środka trwałego,
2) Wartość początkowa (nabycia) środka trwałego,
3) Dotychczasowe umorzenie środka trwałego,
4) Kwota uzyskana ze sprzedaży środka trwałego,
5) Nabywca środka trwałego (nazwa przedsiębiorstwa wzgl. imię i nazwisko oraz dokładny adres).

Dyrektor Departamentu Z. Paryziński

3.

OKÓLNIK
z dnia 9 grudnia 1957 r.
w sprawie potrącania przedpłat na zaliczki na podatki obrotowy i dochodowy przez centrale handlowe prywatnego przemysłu.

W związku z nasuwającymi się wątpliwościami co do obowiązku potrącania przedpłat na zaliczki na podatki obrotowy i dochodowy przez centrale handlowe prywatnego przemyssłu w świetle przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 stycznia 1955 roku w sprawie zaliczek na podatki obrotowy, dochodowy, od nieruchomości i od nabycia praw majątkowych oraz w sprawie przedpłat na zaliczki na podatki obrotowy i dochodowy (Dz. U. Nr 5, poz. 29), — Ministerstwo Finansów wyjaśnia, co następuje:

Centrale handlowe prywatnego przemysłu, nadzorowane przez Komisję Koordynacyjną Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Chemicznego, Mineralnego i Materiałów Budowlanych, Prodimex), aczkolwiek mają formę spółek prawa handlowego, to jednak — ze względu na udział w tych spółkach kapitału, należącego do osób prywatnych prawa publicznego, przekraczający 50% — są uznane za jednostki gospodarki uspołecznionej. Z tego względu, jeżeli centrale te dokonują rozliczeń i wypłat należności prywatnym przedsiębiorstwom za dostarczone przez nich towary lub świadczone usługi, to obowiązek potrącania przedpłat na zaliczki na podatki obrotowy i dochodowy ciąży na tych centralach jako jednostkach gospodarki uspołecznionej.

W związku z tym przedsiębiorstwa państwowe, rozliczające się za towary lub usługi, dostarczone przez centrale, nie bezpośrednio z poszczególnymi wykonawcami lecz z centralą, nie mają obowiązku potrącania przedpłat od należności przekazywanych centralom.

Dyrektor Departamentu J. Gabjan

4.

OKÓLNIK Nr KS 20/57
z dnia 23 grudnia 1957 r.
w sprawie ewidencji inwestycji i kapitalnych remontów.

W związku z uchwałą Nr 467/57 Rady Ministrów z dnia 19 listopada 1957 r. w sprawie źródeł finansowania inwestycji i kapitalnych remontów (Mon. Polski Nr 96, poz. 557) Ministerstwo Finansów wyjaśnia, co następuje:

1. Ilekroć w okólnikach Ministerstwa Finansów wydanych przed 31 grudnia 1957 r. mowa jest o:
   1) inwestycjach limitowych — należy rozumieć, że odpowiednie wyjaśnienia dotyczą inwestycji scentralizowanych,
   2) inwestycjach pozalimitowych — należy rozumieć, że odpowiednie wyjaśnienia dotyczą inwestycji zdecentralizowanych.
2. Ewidencja inwestycji scentralizowanych przebiega analogicznie jak ewidencja inwestycji limitowych.

3. Środki na inwestycje zdecentralizowane ujmuje się na koncie 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje", a fundusze — na koncie 024 „Fundusze na inwestycje".

4. W przedsiębiorstwach, które prowadzą działalność inwestycyjną wg zasad przewidzianych w rozdziale II i III uchwały Nr 467/57, ewidencja akumulacji środków na inwestycje zdecentralizowane przebiega następująco:

1) Przelewy części amortyzacji przeznaczonej na inwestycje, pozostawionej w dyspozycji przedsiębiorstwa (zarówno zablokowanej jak i nie zablokowanej):
Wn 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje"
Ma 043 „Rachunek rozliczeniowy",
a jednocześnie:
Wn 101 „Rozliczenie amortyzacji"
Ma 024 „Fundusze na inwestycje".

2) Przeznaczenie środków funduszu rozwoju na inwestycje:
Wn 106 „Fundusze i rezerwy"
Ma 024 „Fundusze na inwestycje".
Przelewy środków funduszu rozwoju na inwestycje:
Wn 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje"
Ma 049 „Pozostałe środki pieniężne" (konto analityczne rachunku bankowego środków funduszu rozwoju.)

3) Przeznaczenie i przelewy środków funduszu zakładowego na inwestycje — analogicznie jak podano w pkt 2, z tym, że w ramach konta 049 wystąpi konto analityczne rachunku bankowego środków funduszu zakładowego.

4) Przeznaczenie i przelewy części zysku na inwestycje — analogicznie jak w pkt 2, z tym, że zamiast konta 106 obciąża się konto 037 „Przelewy zysku na inwestycje", a zamiast konta 049 uznaje się konto 043 „Rachunek rozliczeniowy".

5) Przelew nadwyżki dochodów nad kosztami likwidacji środków trwałych — analogicznie jak w pkt 2, z tym, że zamiast konta 106 obciąża się konto 031 „Fundusz statutowy", a zamiast konta 049 uznaje się konto 043 „Rachunek rozliczeniowy".

6) Przelew różnicy pomiędzy nieumorzoną wartością zlikwidowanego środka trwałego i nadwyżką dochodów nad kosztami jego likwidacji (jeżeli nieumorzona wartość zlikwidowanego środka trwałego przekracza nadwyżkę dochodów nad kosztami likwidacji danego środka trwałego):
Wn 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje"
Ma 043 „Rachunek rozliczeniowy",
a jednocześnie:
Wn 201 „Rachunek strat i zysków"
Ma 024 „Fundusze na inwestycje".

7) Wpływ środków uzyskanych z funduszu szkód górniczych, odszkodowań ubezpieczeniowych, funduszu prewencyjnego Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, dotacji itp.
Wn 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje"
Ma 024 „Fundusze na inwestycje".
Zapis ten może być ewentualnie dokonany za pośrednictwem odpowiednich kont rozrachunków.

8) Środki uzyskane w związku z realizacją inwestycji:
a) wartość nieodpłatnej robocizny zużytej przy wykonywaniu inwestycji:
Wn 011 „Inwestycje rozpoczęte"
Ma 024 „Fundusze na inwestycje";
b) równowartość osiągniętych przy inwestowaniu uzysków i produktów ubocznych (łącznie z wartością produktów otrzymanych przy próbnej produkcji wykonanej w związku z próbami technicznymi sprawności oddziału produkcyjnego lub całego zakładu):
— przyjętych przez działalność eksploatacyjną:
— przyjęcie do magazynu:
Wn rozdział XI „Materiały"
Ma 024 „Fundusze na inwestycje";
— przelew równowartości do banku finansującego inwestycje:
Wn 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje"
Ma 043 „Rachunek rozliczeniowy";
— przyjętych przez działalność inwestycyjną:
— przyjęcie do magazynu:
Wn 012 „Materiały na inwestycje"
Ma 024 „Fundusze na inwestycje"
— ew. sprzedaż (faktura lub żądanie zapłaty):
Wn 028 „Rozrachunki z tytułu inwestycji"
Ma 012 „Materiały na inwestycje"
— wpływ należności:
Wn 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje"
Ma 028 „Rozrachunki z tytułu inwestycji"
— ew. koszty sprzedaży poniesione ze środków obrotowych:
Wn 024 „Fundusze na inwestycje"
Ma właściwe konto środków pieniężnych, rozrachunków itp.
— refundacja ww kosztów ze środków na inwestycje:
Wn 043 „Rachunek rozliczeniowy"
Ma 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje"
— ew. koszty sprzedaży poniesione bezpośrednio ze środków na inwestycje":
Wn 024 „Fundusze na inwestycje"
Ma 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje".

5. W przedsiębiorstwach, które prowadzą działalność inwestycyjną wg zasad przewidzianych w rozdziale IV uchwały Nr 467/57, ewidencja akumulacji środków przeznaczonych na inwestycje przebiega następująco:

1) **Akumulacja środków na inwestycje scentralizowane:**

a) Przelew amortyzacji środków trwałych przeznaczonej na finansowanie inwestycji (zarówno amortyzacji indywidualnej jak i podlegającej odprowadzeniu na rachunki amortyzacji scentralizowanej):
Wn 101 „Rozliczenie amortyzacji"
Ma 043 „Rachunek rozliczeniowy".

b) Przelew nadwyżki dochodów nad kosztami likwidacji środków trwałych na własne inwestycje, na rachunek środków scentralizowanych na inwestycje wzgl. do budżetu:
Wn 031 „Fundusz statutowy"
Ma 043 „Rachunek rozliczeniowy".

c) Przelew różnicy pomiędzy nieumorzoną wartością zlikwidowanego środka trwałego i nadwyżką dochodów nad kosztami jego likwidacji (jeżeli nieumorzona wartość środka trwałego przekracza nadwyżkę dochodów nad kosztami jego likwidacji):
Wn 201 „Straty i zyski"
Ma 043 „Rachunek rozliczeniowy".

d) Środki uzyskane w związku z realizacją inwestycji:
— wartość nieodpłatnej robocizny zużytej przy wykonywaniu inwestycji:
Wn 011 „Inwestycje rozpoczęte"
Ma 017 „Finansowanie inwestycji" („finansowanie z innych źródeł");
— równowartość osiągniętych przy inwestowaniu uzysków i produktów ubocznych (łącznie z wartością produktów otrzymanych przy próbnej produkcji wykonanej w związku z próbami technicznymi sprawności oddziału produkcyjnego lub całego zakładu):
— przyjętych przez działalność eksploatacyjną:
— przyjęcie do magazynu:
Wn Rozdział XI „Materiały"
Ma 017 „Finansowanie inwestycji" („finansowanie z innych źródeł);
— przelew równowartości do banku finansującego inwestycje:
Wn 017 „Finansowanie inwestycji" („finansowanie przez bank")
Ma 043 „Rachunek rozliczeniowy";
— przyjętych przez działalność inwestycyjną:
— przyjęcie do magazynu:
Wn 012 „Materiały na inwestycje"
Ma 017 „Finansowanie inwestycji" („finansowanie z innych źródeł");
— ew. sprzedaż (faktura lub żądanie zapłaty):
Wn 028 „Rozrachunki z tytułu inwestycji"
Ma 012 „Materiały na inwestycje";
— wpływ należności:
Wn 017 „Finansowanie inwestycji" („finansowanie przez bank")
Ma 028 „Rozrachunki z tytułu inwestycji";

— ew. koszty sprzedaży poniesione ze środków obrotowych:
Wn 017 „Finansowanie inwestycji" („finansowanie z innych źródeł")
Ma właściwe konto środków pieniężnych, rozrachunków itp.

— refundacja ww kosztów ze środków na inwestycje:
Wn 043 „Rachunek rozliczeniowy"
Ma 017 „Finansowanie inwestycji" („finansowanie przez bank");

— ew. koszty sprzedaży poniesione bezpośrednio ze środków na inwestycje:
Wn 017 „Finansowanie inwestycji" („finansowanie z innych źródeł")
Ma 017 „Finansowanie inwestycji" („finansowanie przez bank").

2) **Akumulacja środków na inwestycje zdecentralizowane:**

a) Przelew części zysku przeznaczonej na inwestycje:
Wn 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje"
Ma 043 „Rachunek rozliczeniowy",
a jednocześnie:
Wn 037 „Przelewy zysku na inwestycje"
Ma 024 „Fundusze na inwestycje".

b) Wpływ środków uzyskanych z funduszu szkód górniczych, odszkodowań ubezpieczeniowych, funduszu prewencyjnego Państwowego Zakładu Ubezpieczeń itd. — analogicznie jak podano w ust. 4, pkt 7.

c) W zakresie ewidencji akumulacji środków na inwestycje nieprodukcyjne mają odpowiednie zastosowanie wyjaśnienia podane w ust. 4, pkt 1 (w zakresie amortyzacji obiektów gospodarki mieszkaniowej i socjalno-kulturalnej), pkt 5 (w zakresie nadwyżek z likwidacji środków trwałych gospodarki mieszkaniowej i socjalno-kulturalnej), pkt 7 (inne środki) oraz pkt 8 (środki uzyskane przy realizacji inwestycji).

6. Przelew przejściowo przeznaczonych na inwestycje produkcyjne środków zgromadzonych na inwestycje nieprodukcyjne powoduje zapis:
Wn 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje" (konto analityczne rachunku bankowego środków na inwestycje produkcyjne)
Ma 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje" (konto bankowe środków na inwestycje nieprodukcyjne).

7. Przelew środków zgromadzonych na inwestycje zdecentralizowane — na inwestycje scentralizowane powoduje zapis:
Wn 024 „Fundusze na inwestycje"
Ma 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje".

8. Ogólne zasady prowadzenia analityki do niektórych kont rozdziału II „Inwestycje i remonty kapitalne" ramowych planów kont są następujące:

1) **Konto 011 „Inwestycje rozpoczęte" i 014 „Inwestycje zakończone:**

Dotychczasowy podział nakładów w analityce na:
— inwestycje limitowe oraz
— inwestycje pozalimitowe
zastępuje się podziałem na:
— inwestycje scentralizowane oraz
— inwestycje zdecentralizowane.

W ramach każdej z tych grup wyodrębnia się:
— inwestycje produkcyjne
— inwestycje nieprodukcyjne
w tym: gospodarka mieszkaniowa
urządzenia socjalno-kulturalne.

Dalszy układ analityki powinien być zgodny z wyjaśnieniami do kont 011 i 014 zawartych w zarządzeniu Ministra Finansów z dnia 25 stycznia 1956 r. w sprawie zmiany niektórych ramowych planów kont (Mon. Polski Nr 15, poz. 231).

2) **Konto 020 „Rachunki bankowe środków na inwestycje"**

Analityka do konta 020 powinna być prowadzona z podziałem na poszczególne rachunki bankowe, a mianowicie na:
— rachunek bankowy środków na inwestycje produkcyjne,
— rachunek bankowy środków na inwestycje nieprodukcyjne,
— środki zablokowane.

3) **Konto 024 „Fundusze na inwestycje"**

Analityka do konta 024 powinna być prowadzona z podziałem na:
— fundusze na inwestycje produkcyjne,
— fundusze na inwestycje nieprodukcyjne,
— fundusze zablokowane.
Ewidencja funduszów na inwestycje (produkcyjne i nieprodukcyjne) powinna umożliwić ustalenie źródeł ich powstania (strona Ma konta 024).

4) **Konto 026 „Kredyty na inwestycje"**

Analityka do konta 026 powinna być prowadzona z podziałem na:
— kredyty na inwestycje scentralizowane,
— kredyty na inwestycje zdecentralizowane produkcyjne,
— kredyty na inwestycje zdecentralizowane nieprodukcyjne,
— pożyczki na inwestycje.
Pozycje dotyczące kredytu przeterminowanego powinny być odpowiednio znaczone, aby można było na tej podstawie ustalić aktualny stan ww kredytu.

9. Przedsiębiorstwa finansujące remonty kapitalne ze środków obrotowych (w ciężar kosztów własnych) księgują na koncie 003 „Umorzenie środków trwałych" i 101 „Rozliczenie amortyzacji" amortyzację środków trwałych, która przeznaczona jest w całości na inwestycje. Koszty wykonanych remontów kapitalnych księguje się w ciężar odpowiednich kont kosztów, a jeśli zachodzi potrzeba ich rozliczenia w czasie w okresie cyklu międzyremontowego — za pośrednictwem konta „Rozliczenia międzyokresowe".

10. W związku z nowymi przepisami w zakresie inwestycji nie mają zastosowania wyjaśnienia zawarte w okólniku Nr KS 15/56 z dnia 28 marca 1956 r. w sprawie pozaksięgowej ewidencji limitu finansowania inwestycji (Dz. U. Min. Fin. Nr 10, poz. 27).

11. Podane powyżej wyjaśnienia dotyczą księgowań dokonywanych po dniu 1 stycznia 1958 r.

Dyrektor Departamentu **Z. Paryziński**

5.

OKÓLNIK Nr KS 1/58
z dnia 9 stycznia 1958 r.
w sprawie księgowego ujęcia rozliczeń z tytułu wyników działalności i środków obrotowych.

W związku z uchwałą Rady Ministrów Nr 460 z dnia 19 listopada 1957 r. w sprawie zasad podziału zysku oraz finansowania środków obrotowych w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrom: Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Chemicznego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Spożywczego i Skupu, Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego oraz Przemysłu Drobnego i Rzemiosła powiązanych z budżetem centralnym (Monitor Polski Nr 94, poz. 550) oraz na podstawie § 6 ust. 2 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 8 czerwca 1954 r. w sprawie branżowych planów kont (Monitor Polski z 1954 r. Nr A-67, poz. 851 i z 1956 r. Nr 105, poz. 1219) Ministerstwo Finansów, Departament Księgowości komunikuje, że uważa za celowe wprowadzenie do branżowych planów kont z dniem 1 stycznia 1958 r. zmian zgodnych z następującymi wytycznymi po odpowiednim dostosowaniu zawartych w nich symboli kont do uproszczonych branżowych planów kont:

A. Rozliczenia przedsiębiorstw.

1. Przedsiębiorstwa i zakłady objęte postanowieniami wymienionej na wstępie niniejszego okólnika uchwały Rady Ministrów zwane dalej przedsiębiorstwami księgują rozliczenia z tytułu wyników działalności i środków obrotowych na koncie 034 „Rozliczenia z tytułu wyników i środków obrotowych".

2. Do konta 034 „Rozliczenia z tytułu wyników i środków obrotowych" należy prowadzić urządzenia analityczne zezwalające na ustalenie wysokości:

a) wypłat z zysku
b) wypłat różnic wyrównawczych
c) wypłat nadwyżek środków obrotowych
d) wpłat na pokrycie strat
e) wpłat na pokrycie różnic wyrównawczych
f) wpłat dotacji celowych

dokonanych:

a) w roku ubiegłym (poprzedzającym rok sprawozdawczy)
b) w roku bieżącym (sprawozdawczym).

Ponadto urządzenia analityczne do konta 034 powinny zezwalać na stwierdzenie:

a) za jaki okres dokonano w roku bieżącym wpłat i wypłat (za rok ubiegły i lata poprzedzające, czy też za rok bieżący),
b) wysokość aktualnego stanu należności i zobowiązań z poszczególnych tytułów.

3. Celem uniknięcia nieporozumień wyjaśnia się że na koncie 034 księguje się jedynie:

a) efektywne wpłaty i wypłaty potwierdzone wyciągiem bankowym w korespondencji z rachunkiem rozliczeniowym,
b) awizowane przez centralny zarząd lub jednostkę równorzędną lecz nie potwierdzone wyciągiem bankowym wpłaty w korespondencji z kontem „Środki pieniężne w drodze".

Urządzenia analityczne rejestrujące wysokość aktualnego stanu należności i zobowiązań z poszczególnych tytułów rozliczeń służą więc jedynie do dostarczania danych informacyjnych nie znajdując wyrazu w aktywach i pasywach bilansu.

4. Kwoty zaksięgowane na koncie 034, zarejestrowane w urządzeniach analitycznych jako wpłaty lub wypłaty, dokonane w roku ubiegłym podlegają przeksięgowaniu na konto funduszu statutowego na podstawie zawiadomienia centralnego zarządu (jednostki równorzędnej) o dokonanej przez niego kompensacie w wyodrębnionej księgowości rozliczeń. Przeksięgowanie na fundusz statutowy, o którym mowa wyżej, powinno być dokonane pod datą otrzymania z centralnego zarządu (jednostki równorzędnej) zawiadomienia o dokonanej kompensacie.

5. W urządzeniach analitycznych prowadzonych do konta 034 na początku roku sprawozdawczego mogą być księgowane jako wpłaty otrzymane w roku ubiegłym, efektywnie otrzymane w roku bieżącym kwoty, które pochodzą z salda jakie w księgowości rozliczeń centralnego zarządu figurowało w dniu 31 grudnia roku ubiegłego na rachunku rozliczeń i koncie „Środki pieniężne w drodze".

6. Przedsiębiorstwa jak też centralne zarządy i jednostki równorzędne obowiązane są do wzajemnego awizowania i zgodnego księgowania wszelkich operacji podlegających księgowaniu na koncie 034.

7. Zasady księgowego ujęcia rozliczeń z tytułu wyników działalności i środków obrotowych podane w ust. 1—6 należy stosować z dniem 1 stycznia 1958 r. dla rozliczeń za rok 1958 i lata następne.

Rozliczenia za rok 1957 jak również rozliczenia z tytułu nadwyżek lub niedoborów środków obrotowych na początek roku 1958 należy księgować według zasad dotychczasowych (podanych w piśmie okólnym Departamentu Księgowości Ministerstwa Finansów Nr KS 1446/1/54 z dnia 25 marca 1954 r. w sprawie rozliczeń z budżetem centralnym i budżetami terenowymi).

B. Fundusz rozwoju.

8. Odpisy na fundusz rozwoju księgować należy na stronie Wn konta 039 „Odpisy na fundusze specjalnego przeznaczenia" i stronie Ma konta 106 „Fundusze i rezerwy" (konto analityczne „Fundusz rozwoju"). Odpisy na fundusz rozwoju dokonywane być mogą wyłącznie na podstawie wyciągu bankowego stwierdzającego przelew środków z rachunku rozliczeniowego na specjalny rachunek bankowy funduszu rozwoju. Wyciąg stwierdzający omówiony przelew księgować należy Wn 049 „Pozostałe środki pieniężne" — Ma 043 „Rachunek rozliczeniowy".

9. Przeznaczenie środków funduszu rozwoju na cele inwestycyjne podlega księgowaniu:

a) Wn 020 „Rachunek bankowy środków na inwestycje" — Ma 049 „Pozostałe środki pieniężne"
b) Wn 106 „Fundusze i rezerwy" (konto analityczne „Fundusz rozwoju") — Ma 024 „Fundusz na inwestycje".

10. Przeznaczenie środków funduszu rozwoju na finansowanie środków obrotowych podlega księgowaniu:

a) Wn 043 „Rachunek rozliczeniowy" — Ma 049 „Pozostałe środki pieniężne"
b) Wn 106 „Fundusze i rezerwy" (konto analityczne „Fundusz rozwoju") — Ma 031 „Fundusz statutowy".

11. Saldo konta 039 „Odpisy na fundusze specjalnego przeznaczenia" powstałe w wyniku odpisów na fundusz rozwoju za miniony rok sprawozdawczy podlega według zasad ogólnych przeniesieniu na konto 031 „Fundusz statutowy" pod datą zatwierdzenia bilansu za miniony rok po uprzednim skorygowaniu o ewentualne odpisy wyrównawcze.

C. Rozliczenia Centralnych Zarządów i jednostek równorzędnych.

12. Centralne Zarządy (lub jednostki równorzędne) objęte postanowieniami wymienionej na wstępie niniejszego pisma okólnego Uchwały Rady Ministrów zwane dalej centralnymi zarządami ujmują rozliczenia z tytułu wyników działalności i środków obrotowych podległych przedsiębiorstw w wyodrębnionej „Księgowości rozliczeń z tytułu wyników i środków obrotowych" zwanej dalej księgowością rozliczeń.

13. Księgowość rozliczeń prowadzi się wspólnie dla wszystkich podległych przedsiębiorstw niezależnie od tego do jakiego działu gospodarki narodowej (pionu bilansowego) należą. Księgowość tę należy oprzeć o następujący wykaz kont:

1. Wpłaty z zysku przedsiębiorstw.
2. Wpłaty różnic wyrównawczych przedsiębiorstw.
3. Wpłaty nadwyżek środków obrotowych przedsiębiorstw.
4. Wypłaty przedsiębiorstwom na pokrycie strat.
5. Wypłaty przedsiębiorstwom różnic wyrównawczych.
6. Wypłaty przedsiębiorstwom dotacji celowych.
7. Wypłaty z zysku na rzecz ministerstwa.
8. Wypłaty różnic wyrównawczych na rzecz ministerstwa.
9. Wypłaty nadwyżek środków obrotowych na rzecz ministerstwa.
10. Wpłaty ministerstwa na pokrycie strat.
11. Wpłaty ministerstwa na pokrycie różnic wyrównawczych.
12. Wpłaty ministerstwa z tytułu dotacji celowych.
13. Rachunek rozliczeń.
14. Środki pieniężne w drodze.
15. Kredyty.
16. Przelewy na fundusz rezerwowy.
17. Dotacje z funduszu rezerwowego.
18. Fundusz rezerwowy.
19. Rachunek bankowy funduszu rezerwowego.
20. Należności funduszu rezerwowego.

14. Konta 1 — 12 służą do księgowania efektywnych wpłat i wypłat dokonanych lub otrzymanych przez centralny zarząd od podległych przedsiębiorstw lub ministerstwa. Zapisy na kontach 1 — 12 dokonywane są na podstawie dokumentów dołączonych do wyciągów bankowych w korespondencji ze stroną Wn lub Ma konta 13. Ponadto konta 1 — 12 korespondować mogą ze stroną Wn konta 14 z tytułu awizowanych lecz nie potwierdzonych wyciągiem bankowym wpłat na rachunek rozliczeń.

15. Konta 13 i 14 prowadzi się według zasad ogólnych ustalonych dla kont rejestrujących środki pieniężne z tym, że środki pieniężne w drodze podzielić należy w analityce na:

a) przekazywane na rachunek rozliczeń,
b) przekazywane na rachunek bankowy funduszu rezerwowego.

16. Konto 15 przyjmuje na swą stronę Ma zapisy w korespondencji z kontem 13 (ewentualnie 14) z tytułu otrzy-

manych pożyczek (np. z funduszu rezerwowego ministerstwa). Na stronie Wn konta 15 księguje się spłatę pożyczek w korespondencji z kontem 13.

17. Konto 16 służy do ewidencji przelewów na fundusz rezerwowy tworzony w centralnym zarządzie. Na stronie Wn tego konta księguje się dokonane przelewy w korespondencji ze stroną Ma konta 18. Podstawą księgowania są wyciągi bankowe. Zapisy na stronie Ma konta 16 dokonywane są jednocześnie z zapisami na rachunkach bankowych (Wn 19 — Ma 13). W przypadku przekazywania przez centralny zarząd środków na fundusz rezerwowy tworzony przez ministerstwo zapisów w koncie 16 nie dokonuje się. Przelewy z tego tytułu księgowane są według zasad ustalonych dla księgowań na kontach 7 — 9.

18. Konto 17 służy do ewidencji dotacji na finansowanie rozliczeń centralnego zarządu udzielonych ze środków funduszu rezerwowego posiadanego przez centralny zarząd. Udzielone dotacje księguje się na stronie Ma konta 17 w korespondencji ze stroną Wn konta 18 na podstawie wyciągu bankowego. Równocześnie dokonuje się zapisów na stronie Wn konta 13 i stronie Ma konta 19.

Dotacje z funduszu rezerwowego ministerstwa księguje się zgodnie z ich przeznaczeniem na stronie Wn konta 13 (ewentualnie 14) i stronie Ma kont 10 — 12.

19. Konto 18 służy do ewidencji stanu funduszu rezerwowego. Na stronie Ma konta 18 księguje się wszelkie zwiększenia funduszu w korespondencji ze stroną Wn konta 16 (w przypadku tworzenia funduszu z wpłat dokonanych przez przedsiębiorstwa lub ministerstwo w wyniku rozliczeń) lub stroną Wn konta 19 (w przypadku przekazywania środków funduszu rezerwowego z ministerstwa do centralnego zarządu). Na stronie Wn konta 18 księguje się wszelkie zmniejszenia funduszu rezerwowego w korespondencji ze stroną Ma konta 17 (w przypadku przekazywania środków funduszu rezerwowego na cele związane z finansowaniem rozliczeń z tytułu wyników działalności i środków obrotowych) lub stroną Ma konta 19 w przypadku bezzwrotnego przekazywania środków funduszu rezerwowego na inne cele).

20. Konta 19 i 20 prowadzi się według ogólnych zasad ustalonych dla kont rejestrujących środki pieniężne i należności.

21. Do kont 1 — 12 oraz 16 i 17 prowadzić należy urządzenia analityczne zezwalające na ustalenie wysokości rozliczeń dokonanych:

a) w roku ubiegłym (poprzedzającym rok sprawozdawczy)

b) w roku bieżącym (sprawozdawczym)

a w tych ramach do ustalenia za jaki okres dokonano w roku bieżącym wpłat i wypłat (za rok ubiegły i lata poprzedzające czy też za rok bieżący).

22. Ponadto do kont 1 — 6 prowadzić należy ewidencję analityczną dzielącą dokonane wpłaty lub wypłaty według przedsiębiorstw z którymi dokonywano rozliczeń.

23. Do kont 15 i 20 prowadzi się urządzenia analityczne według zasad ogólnych.

24. W przypadku reorganizacji to jest gdy centralny zarząd:

a) przejmuje prowadzenie rozliczeń z przedsiębiorstwami, które dotychczas rozliczały się za pośrednictwem innego centralnego zarządu

b) zaprzestaje prowadzenia rozliczeń z przedsiębiorstwami, które przechodzą na rozliczenia z innym centralnym zarządem

c) prowadzi przejściowo rozliczenie z przedsiębiorstwami podległymi innym centralnym zarządom

d) jest jednostką nadrzędną przedsiębiorstwa, które przejściowo prowadzi rozliczenie za pośrednictwem innego centralnego zarządu

w księgowości rozliczeń otworzyć należy specjalne konto 21 — „Rozliczenia z tytułu reorganizacji".

W przypadku, o którym mowa w pkt a), centralny zarząd dokonuje księgowania Wn konto 21 Ma konto 1 — 3 lub Wn konta 4 — 6 Ma konto 21 w wysokości kwot zarejestrowanych na kontach 1 — 6 w księgowości rozliczeń centralnego zarządu z którym przedsiębiorstwo dotychczas się rozliczało. Podstawą wymienionych księgowań powinien być wyciąg z odpowiednich kont sporządzony na dzień przekazania przez centralny zarząd przekazujący przedsiębiorstwo.

W przypadku, o którym mowa w pkt b) centralny zarząd dokonuje księgowań Wn konta 21 Ma konto 4—6 lub Wn konto 1—3 Ma konto 21 w wysokości kwot zaksięgowanych na kontach 1—6 w wyniku rozliczeń z przekazywanym przedsiębiorstwem.

W przypadku, o którym mowa w pkt c) każdą wpłatę (wypłatę) przedsiębiorstwa księguje się na koncie 13 w korespondencji z kontem 21. Odpis dokumentu, na podstawie którego przedsiębiorstwo otrzymało wypłatę lub dokonało wpłaty należy przekazać temu centralnemu zarządowi, któremu aktualnie podlega. W przypadku, o którym mowa w pkt d) centralny zarząd dokonuje księgowań Wn konto 21 Ma konta 1—3 lub Wn konta 4—6 Ma konto 21. Podstawą księgowań są dokumenty nadsyłane przez centralny zarząd z którym podległe przedsiębiorstwo prowadzi rozliczenia.

Do konta 21 należy prowadzić urządzenia analityczne według zasad ustalonych dla kont 1—6.

25. Zamknięcia kont księgowości rozliczeń dokonuje się raz na rok według stanu zapisów na koniec dnia 31 grudnia każdego roku.

26. Zamknięcie kont księgowości rozliczeń poprzedzone być musi:

a) ustaleniem, że wszystkie operacje gospodarcze dokonane w roku sprawozdawczym, zostały zarejestrowane w sposób prawidłowy (bilans brutto),

b) uzgodnieniem kont z przedsiębiorstwami, ministerstwem i bankiem.

Uzgodnienie kont doprowadzić powinno do pełnej arytmetycznej zgodności sald księgowości rozliczeń z ewidencją prowadzoną przez przedsiębiorstwa, ministerstwo i bank (środki pieniężne w drodze).

27. Zamknięcie kont księgowości rozliczeń polega na wpisaniu sald poszczególnych kont na tę stronę, która wykazuje mniejsze obroty i podsumowania tak zbilansowanych obrotów.

28. Otwarcie kont księgowości rozliczeń polega na wprowadzeniu sald ustalonych na dzień 31 grudnia ubiegłego roku na nowozałożone konta, przy czym salda kont 1—12 w urządzeniach analitycznych zarejestrowane być powinny jako wpłaty (wypłaty) dokonane w roku ubiegłym).

29. Ustala się następujące zasady księgowego ujęcia wydatków środków pieniężnych zgromadzonych na koncie 13 i koncie 14, w części dotyczącej rachunku rozliczeń, na koniec dnia 31 grudnia roku ubiegłego, rozchodowanych w roku bieżącym:

a) wypłaty przedsiębiorstwom podlegają księgowaniu na stronie Wn właściwego konta 1—6 i stronie Ma konta 13. Wypłaty te w urządzeniach analitycznych prowadzonych do kont 1—6 powinny być rejestrowane jako wypłaty lub zwroty wpłat, dokonane w roku ubiegłym,

b) wypłaty na rzecz funduszu rezerwowego centralnego zarządu podlegają księgowaniu na stronie Wn konta 16 i stronie Ma konta 18. Równocześnie dokonuje się zapisu na stronie Wn konta 19 i stronie Ma konta 13. Wypłaty na rzecz funduszu rezerwowego w urządzeniach analitycznych do konta 16 rejestrować należy jako wypłaty dokonane w roku ubiegłym,

c) wypłaty na rzecz ministerstw podlegają księgowaniu na stronie Wn kont 7—12 i stronie Ma konta 13. W urządzeniach analitycznych prowadzonych do kont 7—12 wypłaty te powinny być rejestrowane jako wypłaty dokonane w roku bieżącym. Jednocześnie centralny zarząd obowiązany jest w urządzeniach analitycznych do kont 1—6 dokonać przeksięgowania przelanej na rzecz ministerstwa kwoty z konta (kolumny konta) rejestrującego wpłaty przedsiębiorstw dokonane w roku ubiegłym na konto (kolumnę konta) rejestrujące wpłaty dokonane w roku bieżącym,

d) postanowienia podane w pkt a — c nie dotyczą wypłat o ile pochodzą one ze środków kredytu ewidencjonowanego na koncie 15), wypłaty te księgowane są na ogólnych zasadach jako wypłaty dokonane w roku bieżącym.

Dla ustalenia, czy wypłata pochodzi ze środków kredytu, należy przyjąć, że źródłem pochodzenia salda środków na kontach 13 i 14 (w części dotyczącej rachunku rozliczeń) jest w pierwszej kolejności kredyt,

e) wypłaty na spłatę otrzymanego kredytu podlegają księgowaniu Wn konto 15 Ma konto 13.

30. Saldo kont 1—12 oraz 16 i 17 wyrażające wpłaty lub wypłaty dokonane w roku ubiegłym po:

a) przeprowadzeniu księgowań, o których mowa w ust. 29,

b) zatwierdzeniu bilansów przedsiębiorstw

podlegają wzajemnej kompensacie. Zapisy wyrażające kompensatę dokonuje się w urządzeniach analitycznych (konta analityczne, kolumny kont) rejestrujących wpłaty i wypłaty dokonane w roku ubiegłym.

31. O ile w dniu 1 stycznia roku, w którym dokonuje się kompensaty sald wpłat i wypłat dokonanych w roku ubiegłym, centralny zarząd korzystał z kredytu, saldo właściwego konta 1—12 nie podlega kompensacie w części równej stanowi kredytu na dzień 1 stycznia roku, w którym dokonuje się kompensaty, pomniejszonej o saldo konta 13 i 14 (w części dotyczącej rachunku rozliczeń) na ten dzień.

32. W przypadku gdy do końca roku sprawozdawczego nie zostaną zatwierdzone niektóre bilanse przedsiębiorstw, kompensata sald powinna być dokonana pod datą 31 grudnia roku sprawozdawczego.

33. Zasady prowadzenia księgowości rozliczeń podane w ust. 12—32 należy stosować z dniem 1 stycznia 1958 r. W księgowości tej ujmować jednak należy wyłącznie rozliczenia za rok 1958. Rozliczenia za rok 1957 jak też rozliczenia z tytułu nadwyżek lub niedoborów środków obrotowych na początek roku 1958 ujmowane być powinny w dotychczas prowadzonej wyodrębnionej księgowości rozliczeń z budżetem zarządów centralnych i jednostek równorzędnych.

D. Rozliczenia Ministerstw.

34. Ministerstwa wymienione na wstępie niniejszego okólnika ujmują rozliczenia z tytułu wyników działalności i środków obrotowych w księgowości rozliczeń prowadzonej według zasad analogicznych do ustalonych dla centralnych zarządów z tym, że:

a) w tytułach kont 1—6 wykazać należy, że rozliczenia następują nie z przedsiębiorstwami lecz z centralnymi zarządami (jednostkami równorzędnymi),

b) konta 7—12 zastąpić należy kontami:

22. Wypłaty na rzecz budżetu,

23. Dotacje z budżetu.

Konta te prowadzić należy według analogicznych zasad do ustalonych dla kont 7—12.

Wicedyrektor Departamentu H. Druska

KOMUNIKAT

Podaje się do wiadomości, że Nr 9 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Finansów, wydany dnia 30 października 1957 r. jest ostatnim numerem wydanym w 1957 r.

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Finansów, Warszawa, ul. Świętokrzyska 10-12

Prenumerata wynosi: rocznie — zł 40; półrocznie — zł 22; kwartalnie — zł 12.

Należność za prenumeratę należy wpłacać z góry na 15 dni stwa Finansów — Zarząd Centralny Nr 1529-91/1-650, cz. 9/1, dz. 5, rozdz. 19 w V-tym Oddziale Miejskim NBP w Warszawie.

Otrzymana wpłata traktowana będzie jako zamówienie.
Należy zaniechać wysyłania zamówień i zawiadomień o dokonaniu wpłat. Rachunki wystawiane nie będą.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów wnosić należy do Administracji w terminie do 15 dni po otrzymaniu następnego numeru.

ODBIORCA

Druk. PWPW, Warszawa, ul. Sanguszki 1. Zam. 8411-58-16.500. A-28.